

БАТ-ӨЛЗИЙ СУМ

2022 оны батлагдсан төсөв

СУМЫН ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Аймаг: **Өвөрхангай**
 Аймгийн төв: **Арвайхээр**
 Байгуулагдсан он: **1924**
 Газар нутаг (км.кв): **242,820**

НИЙТ ХҮН АМ

50% (3875)
 50% (3873)
7,748

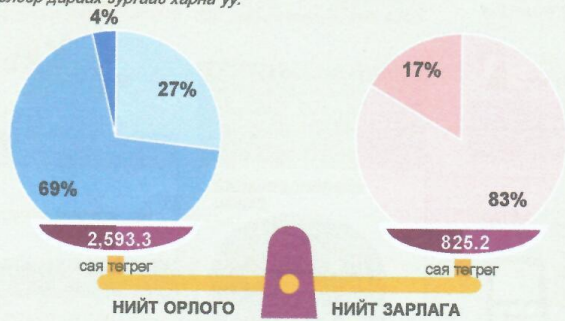
ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

Төрийн байгууллагад: **242**
 Хувийн хэвшилд: **233**
 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч: **154**
 Ажилгүй иргэд: **1,120**

ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН ТЭНЦЭЛ (сая төгрөгөөр)

2022 оны манай сумын төсөв 2593.3 сая төгрөгийн орлого, зарлагын тэнцэлтэй байхаар батлагдсан. Орлогын эх үүсвэр, зардлыг үйл ажиллагааны чиглэлээр дараах зургаас харна уу.

- Улсын төсвөөс санхүүжих **587.1 (23%)**
- Орон нутгийн хөгжлийн сан **587.1 (23%)**
- Сум хөгжүүлэх сан **205.0**
- Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих **1,520.1 (59%)**
- Урд оны **201.6**
- Бусад орлого **79.4 (3%)**

Манай сумын нийт орлого нь энэ жил зарцуулах нийт зарлагаасаа их тул

650.5 сая төгрөг төсөвт төвлөрүүлэх орлого

- Орон нутгийн удирдлага **825.2 (100%)**
- Иргэдийн төлөөлөгчдийн **136.4 сая төгрөг**
- ОНХС-аас хэрэгжүүлэх төсөл **587.1 (71%)**
- Сум хөгжүүлэх сан **205.0 (25%)**
- Бусад сан **135.0 (16%)**

СУМЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГО 869.6 сая төгрөг

АЛБАН ТАТВАР 353.1 сая төгрөг

- Цалин түүнтэй адилтгах орлогоос бусад орлогын ХХОАТ
- Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч ХХОАТ
- Галт зэвсгийн албан татвар
- Хадгаламжийн хүүгийн орлого
- Нохойны албан татвар
- Малын тоо толгойн албан татвар
- Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар
- Хувь хүний орлогын албан татвар
- Хууль тогтоомжийн дагуу сумын төсөвт орох бусад орлого

ТӨЛБӨР 443.8 сая төгрөг

- Байгалийн уртамал ашигласны төлбөр
- Ойгоос хэрэглээний түлээ бэлтгэж ашигласны төлбөр
- Хүн амын хэрэглээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр
- Агнуурын нөөц ашигласны төлбөр
- Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр
- Газрын тосны хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийн

ХУРААМЖ 30.7 сая төгрөг

- Улсын тэмдэгтийн хураамж
- Хөг хаягдлын үйлчилгээний хураамж
- Ан амьтан агнах, барих зөвшөөрлийн хураамж
- Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглах зөвшөөрлийн

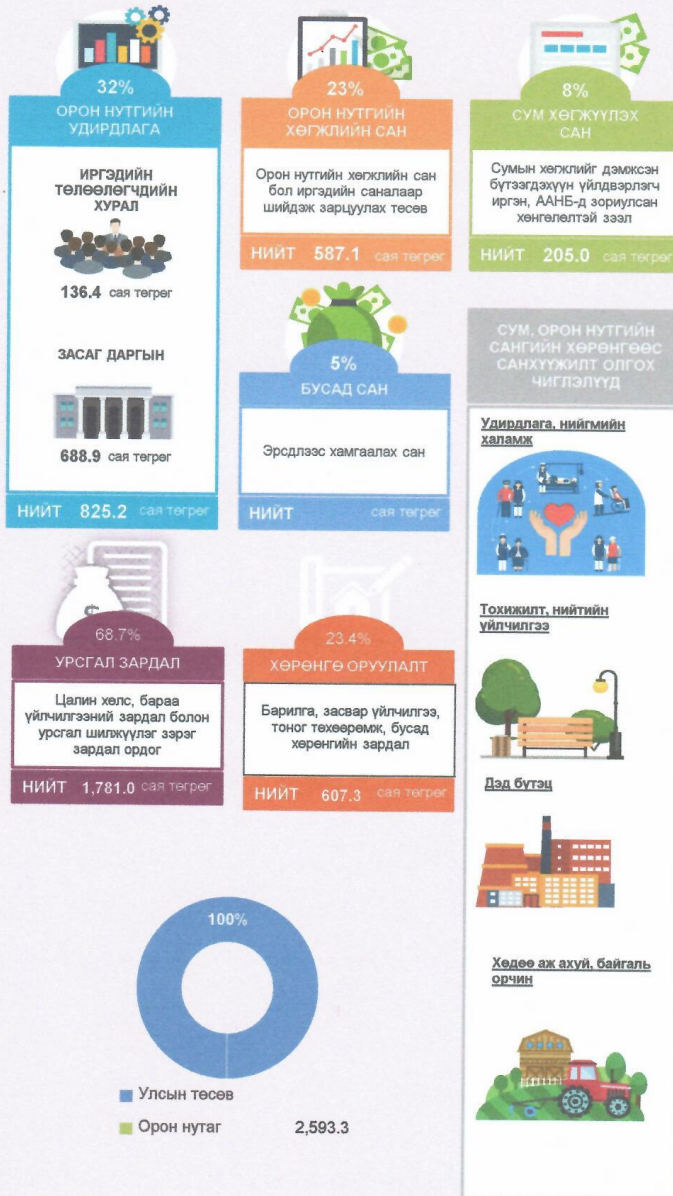
ТАТВАРЫН БУСАД 42.0 сая төгрөг

- Орон нутгийн өмчид ноогдох хувьцааны ноогдол ашиг
- Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийг ашигласны төлбөр болон борлуулсны орлого, хүү, торгуулийн орлого
- Хууль тогтоомжийн дагуу сумын төсөвт орох бусад орлого

Төсөвтэй холбоотой асуудлаар дараах хаягаар хандана уу!
 Нэр: О.Отгонтуяа Албан тушаал: Санхүүгийн албаны дарга
 Утас: 99991379 И-мэйл: tuy_a_1899@yahoo.com

СУМЫН ЗАРЛАГА 2,593.3 сая төгрөг

Зардлын задаргааг байгууллагаар харуулбал:

Эдийн засгийн ангиллаар харуулбал:

БАТ-ӨЛЗИЙ СУМ

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САН (ОНХС)

ОНХС-ийн зорилго нь орон нутгийн хөгжлийг дэмжих, бус нутгийн хөгжлийн тэнцвэртэй байдлыг хангах, иргэд тогтвор суурьшилтай амьдрах орчин, нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэгдэнэ. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн онцлог, ач холбогдол:

Төвлөрлийг сааруулах

Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих зорилгоор улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгож буй санхүүжилт.

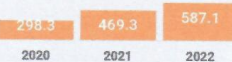
Орон нутгийн тэргүүлэх чиглэлд зарцуулах

Орон нутгийн удирдлага иргэдийнхээ оролцоотой санхүүжүүлэх төслийг тодорхойлдог.

Иргэдийн эрх тэгш оролцоог хангах

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөлт, зарцуулалт, хяналтыг иргэдийн оролцоотой сайжруулах.

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн сүүлийн 3 жилийн санхүүжилт, сая төгрөг

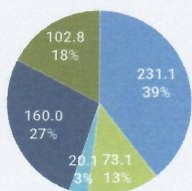
Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийг дараах зүйлд зарцуулахыг хориглоно.

- Хуульд заагаагүй чиг үүрэг
- Улс төрийн нам, төрийн бус байгууллагын зарлага
- Үндэсний их баяр наадмаас бусад баяр, ёслолын арга хэмжээ
- Нийтийн эрх ашигт нийцээгүй үйл ажиллагаа
- Зээл олгох, санхүүгийн баталгаа гаргах, хохирлыг нөхөн төлөх
- Иргэдийн саналыг аваагүй, төсөвт тусгагдаагүй арга хэмжээ

2022 онд төлөвлөсөн ажил, санхүүжилт

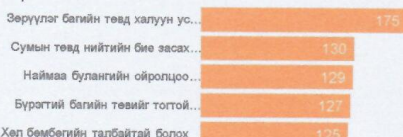
ОНХС-ийн санхүүжилтийг эх үүсвэрээр нь харуулбал:

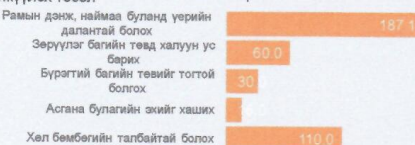
НИЙТ САНХҮҮЖИЛТ
587.1 сая төгрөг

- Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан дүн **231.1** сая төгрөг
- Хүн амын тоо (40%) **92.4**
- Хүн амын нягтрал **69.3**
- Нутаг дэвсгэр (30%) **69.3**
- Олон улсын байгууллагын санхүүжилт **73.1** сая төгрөг
- Уул уурхайн орлого **20.1** сая төгрөг
- Малын тоо толгойн албан татвар **160.0** сая төгрөг
- Бусад санхүүжилт **102.8** сая төгрөг

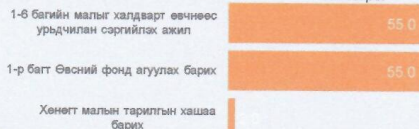
Иргэдээс ирүүлсэн хамгийн их саналтай эхний 5 арга хэмжээ, төсөл, жетөлбөр:

Хэрэгжүүлэх төсөл сая төгрөг

Малын хөлийн албан татварын орлогоор санхүүжих төсөл сая төгрөг

Иргэдийн оролцоо

1 Урьдчилсан жагсаалт БАГИЙН ЗАСАГ ДАРГА

Ирэх онд хэрэгжүүлэх ажлын талаар иргэдийн саналыг авч, урьдчилсан жагсаалт бэлтгэнэ.

ИРГЭН ТА
Баг, сумын Засаг даргын танилцуулсан сумын хөгжлийн бодлого, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн мэдээлэлд үндэслэн саналаа өгч, хэрэгжилтэд нь хяналт тавьж

БАГ, СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА ТА
Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны үр дүнг иргэдэд тайлагнан, ирэх жилд төлөвлөсөн ажлыг олон нийтэд 2 сард багтаан

2 Батлагдсан жагсаалт БАГИЙН ИРГЭДИЙН НИЙТИЙН ХУРАЛ

Урьдчилсан жагсаалтыг хэлэлцүүлэн эрэмбэлж, **6 сард** багтаан жагсаалтыг батална.

3 Нэгдсэн жагсаалт СУМЫН АЖЛЫН ХЭСЭГ

Багуудын батлагдсан жагсаалтыг эрэмбэлэн, хэлэлцэж **7 сард** багтаан нэгдсэн жагсаалтыг боловруулна.

4 Төсөв батлах СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛГӨДИЙН ХУРАЛ

Нэгдсэн жагсаалтыг төсвийн хамт **12 сарын 10-нд** ИТХ-д хүргүүлж, **20-ны** дотор батална.

Мэдээлэл авах эх сурвалж:

Нутгийн удирдах албан тушаалтан, тэдгээрийн харьяалагдах байгууллага, албан хаагч

www.tusuv-oronuiteg.mof.gov.mn

www.onhs.mof.gov.mn

LDFMongolia

LDFMongolia

- ОНХС-аас олгох орлогын шилжүүлгийг тооцох аргачлал батлах тухай, ЗГ-ын 2017 оны 230-р тогтоол
- ОНХС-ийн үйл ажиллагааны журам, Сангийн сайдын 2021 оны 86 тоот тушаал
- Төсвийн тухай хууль

Шинжилгээ, загварчлал, шийдэл ТББ

Бэб: www.adsmongolia.com
И-мэйл: contact@adsmongolia.com
Утас: 88051055